

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave
o
Nacrtu Odluke o upravljanju likvidnosnim rizikom

30. siječnja 2014.

UVOD

2. siječnja 2014. Hrvatska narodna banka na svojim je internetskim stranicama objavila Nacrt Odluke o upravljanju likvidnosnim rizikom (u nastavku teksta: Odluka). Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 17. siječnja 2014. elektroničkom poštom na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatska narodna banka zaprimila je primjedbe i prijedloge dviju kreditnih institucija:

- Privredne banke Zagreb d.d. i
- Zagrebačke banke d.d.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta, grupirani prema pojedinim područjima Odluke.

1. Članak 3. stavka 7. Odluke

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 3.

(7) Kreditna institucija dužna je ograničenja u međunarodnom transferu viškova likvidnih sredstava, ako ona postoje, navesti u politici i uzeti u obzir pri upravljanju likvidnosnim rizikom.

1.b. Komentari u javnoj raspravi

Možete li dati primjer ograničenja u međunarodnom transferu viškova likvidnih sredstava?

1.c. Očitovanje

Restrikcije u transferu obično su postojeće restrikcije u skladu s nacionalnim zakonima i/ili supervizorskim popisima i zahtjevima koje onemogućuju slobodno raspolaganje imovinom. Odnose se prvenstveno na restrikcije u transferu viškova likvidnih sredstava u trećim državama ili u nekonvertibilnim valutama, ako kreditna institucija ima sredstva u tim valutama ili državama. S obzirom na navedeno očekuje se da kreditne institucije imaju uspostavljene odgovarajuće procese kojima bi identificirale eventualna ograničenja u transferu te nadzirale i pratile pravila i propise u jurisdikcijama u kojima posluju.

2. Članak 4. stavak 1. točka 1.

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 4.

Nadležnosti i odgovornosti uprave i višeg rukovodstva

(1) Uprava kreditne institucije osim zahtjeva propisanih u Odluci o upravljanju rizicima dužna je:

1) uz suglasnost nadzornog odbora donijeti primjerenu strategiju, politike i ostale interne akte za upravljanje likvidnosnim rizikom

2.b. Komentari u javnoj raspravi

Predloženom se odredbom određuje da je uprava kreditne institucije dužna uz suglasnost nadzornog odbora donositi, osim strategija i politika, kao temeljnih akata strateške i poslovno političke prirode u upravljanju likvidnosnim rizikom, i sve ostale interne akte za upravljanje likvidnosnim rizikom. Pod pojmom "ostali interni akti" mogu se razumjeti, ne samo temeljni akti strateške i poslovno političke prirode kojima se uređuje upravljanje likvidnosnim rizikom, nego i svi oni interni akti koji se odnose na operativno poslovanje, kao i akti koji su isključivo provedbene, tehničke naravi, primjerice procedure, upute i sl.

Razumijemo da intencija ove odredbe nije da se i ti interni akti donose uz suglasnost nadzornog odbora kreditne institucije, već samo i isključivo oni interni akti u upravljanju odnosnim rizikom koji su strateške prirode, odnosno akti koji reguliraju sustavna pitanja (politike). To bi bilo i u skladu s nadležnosti i ovlastima nadzornog odbora kreditne institucije, kako su one definirane Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o kreditnim institucijama, koji je dužan nadzirati vođenje poslova kreditne institucije, a ne preuzeti vođenje poslova u operativnom smislu. Zakonom određeni okvir nadležnosti nadzornog odbora ne bi se mogao šire propisivati podzakonskim aktom.

Slijedom navedenog predlažemo da se u tom dijelu ova odredba jasno definira i točka 1. glasi kako slijedi:

“1) uz suglasnost nadzornog odbora donijeti primjerenu strategiju i politike za upravljanje likvidnosnim rizikom, “

2.c. Očitovanje

Prihvaćamo sugestiju i u skladu s time bit će izmijenjen članak.

3. Članak 11. i članak 12.

3.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Plan postupanja kreditne institucije u kriznim situacijama

Članak 11.

Kreditna institucija dužna je izraditi plan postupanja u kriznim situacijama koji je sastavni dio politike za upravljanje likvidnosnim rizikom. Plan postupanja mora minimalno obuhvatiti sljedeće:

- 1) indikatore ranog upozorenja koji služe kao naznake nastupanja krize te osobe odgovorne za praćenje i izvještavanje o navedenim indikatorima (npr. prekoračenju internih limita, smanjenju depozita, padu cijena dionica, većem trošku financiranja u odnosu na druge kreditne institucije, promjeni rejtinga kreditne institucije, poteškoćama u prikupljanju sredstava na novčanom tržištu, pogoršanju kvalitete aktive ili profitabilnosti),
- 2) dužnosti i odgovornosti pojedinih osoba u slučajevima nedostatka likvidnosti kreditne institucije (zaduženih npr. za odnose s klijentima, javnošću, ključnim tržišnim sudionicima, dioničarima i središnjim bankama),
- 3) procedure za pravodobno i relevantno informiranje višeg rukovodstva i uprave kreditne institucije za potrebe odlučivanja o postupanju u kriznim situacijama,
- 4) procedure i postupke za pribavljanje manjkova tekućih sredstava i vremenski okvir u kojem se trebaju poduzeti pojedine aktivnosti (npr. prodaja imovine, uspostavljanje novih linija financiranja) u normalnim i stresnim okolnostima,

5) identifikaciju, veličinu i pouzdanost svih izvora financiranja s naznačenim redoslijedom korištenja u različitim stresnim okolnostima i

6) okolnosti za provođenje kriznog plana te podatke za kontakt (adresa, telefon, e-adresa i slični podaci) i lokaciju osoba odgovornih za provođenje plana.

Plan oporavka likvidnosti

Članak 12.

(1) Kreditna institucija dužna je imati planove oporavka likvidnosti.

(2) Plan oporavka likvidnosti mora sadržavati ogovarajuće strategije i primjerene provedbene mjere za rješavanje mogućih manjkova likvidnosti, uključujući manjkove likvidnosti u odnosu na podružnice s poslovnim nastanom u drugoj državi članici.

(3) Kreditna institucija dužna je najmanje jednom godišnje testirati planove oporavka likvidnosti i ažurirati ih na temelju rezultata dobivenih testiranjem otpornosti na stres na temelju članka 10. ove Odluke.

(4) Kreditna je institucija dužna unaprijed poduzeti potrebne aktivnosti kako bi omogućila da planovi oporavka likvidnosti budu, u slučaju potrebe, odmah provedivi. Te aktivnosti obuhvaćaju: držanje kolaterala koji je odmah raspoloživ za financiranje kod središnje banke te prema potrebi držanje kolaterala u valuti druge države članice ili u valuti treće zemlje prema kojoj kreditna institucija ima izloženosti te, kada je to potrebno iz operativnih razloga, na području države članice domaćina ili treće zemlje prema čijoj je valuti izložena.

3.b. Komentari u javnoj raspravi

U članku 11. navedeno je da Plan postupanja kreditne institucije u kriznim situacijama mora obuhvatiti “procedure i postupke za pribavljanje manjkova tekućih sredstava i vremenski okvir u kojem se trebaju poduzeti pojedine aktivnosti u normalnim i stresnim okolnostima” (točka 4.) te “identifikaciju, veličinu i pouzdanost svih izvora financiranja s naznačenim redoslijedom korištenja u različitim stresnim okolnostima” (točka 5.). U članku 12. navedeno je da je kreditna institucija dužna imati planove oporavka likvidnosti koji moraju sadržavati odgovarajuće strategije i primjerene provedbene mjere za rješavanje manjkova likvidnosti. Prema našem mišljenju plan oporavka sastavni je dio plana postupanja kreditne institucije u kriznim situacijama pa bismo molili dodatno pojašnjenje koja je razlika između plana postupanja kreditne institucije u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti kreditne institucije. Također, molimo pojašnjenje na koji način bi kreditna institucija trebala testirati planove oporavka (u normalnim uvjetima poslovanja).

3.c. Očitovanje

Plan oporavka likvidnosti kao zahtjev proizlazi iz Direktive EU 36/2013. Slažemo se s vašim tumačenjem da se u jednom dijelu preklapa s planom postupanja kreditne institucije u kriznim situacijama. Međutim, budući da u skladu s člankom 24. prijedloga Odluke o upravljanju likvidnosnim rizikom plan oporavka likvidnosti kreditna institucija treba uključiti u plan

oporavka iz članka 154. Zakona o kreditnim institucijama, te ga prvi put dostaviti na način i u rokovima propisanim podzakonskim aktom donesenim na temelju članka 101. stavka 2. točke 8. Zakona o kreditnim institucijama, kreditna institucija nije dužna do donošenja tog podzakonskog akta izrađivati i dostavljati planove oporavka. Kako planove postupanja u kriznim situacijama kreditne institucije moraju imati već po postojećoj Odluci o upravljanju likvidnosnim rizikom, nismo željeli da do stupanja na snagu podzakonskog akta o planovima oporavka nastane pravni vakuum. Kada navedeni podzakonski akt stupi na snagu ili kada Europska komisija propiše sadržaj plana oporavka, plan postupanja u kriznim situacijama možete uključiti u plan oporavka, te više neće biti potrebno imati dva odvojena plana.

4. Članak 14. stavak 2.

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Trenutačno utrživa imovina i tretman imovine

Članak 14.

(2) Trenutačno utrživa imovina uključuje:

- gotovinu,
- depozite kod Hrvatske narodne banke,
- depozite/kredite na zahtjev, prekonoćne depozite/kredite, depozite/kredite s preostalim rokom dospijeca do četiri radna dana i sredstva kreditne institucije na tekućim računima kod kreditnih institucija i/ili profesionalnih sudionika na novčanom tržištu,
- trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke i
- vrijednosne papire.

4.b. Komentari u javnoj raspravi

Prema navedenim odredbama trenutačno utrživa imovina i likvidna imovina uključuju blagajničke zapise HNB-a. U članku 16. stavku 6. točki 2. izrijekom se pak navodi da se obvezni blagajnički zapisi prema važećoj Odluci ne uključuju u izračun MKL-a. Nisu li navedene odredbe u koliziji, s obzirom na to da trenutačno ne postoje blagajnički zapisi HNB-a različiti od obveznih blagajničkih zapisa HNB-a?

4.c. Očitovanje

U skladu s važećom Odlukom o obveznim blagajničkim zapisima kreditna institucija ne može raspolagati obveznim blagajničkim zapisima do prosinca 2016., stoga se oni ne mogu smatrati trenutačno utrživom imovinom. Također, u skladu s točkom V. Odluke o obveznim blagajničkim zapisima, ti su zapisi neprenosivi i ne mogu se prodati drugoj osobi, dakle nelikvidni su. Uključivanje obveznih blagajničkih zapisa u priljeve, prema Odluci o upisu obveznih blagajničkih zapisa, ovisi o tome je li kreditna institucija ostvarila porast plasmana domaćim nefinancijskim poduzećima u prethodna dva mjeseca. Ako je taj uvjet ispunjen, HNB se obvezao da će svaki posljednji dan u mjesecu prijevremeno otkupljivati dio obveznih

blagajničkih zapisa u visini od 50% iznosa pozitivne razlike u stanju plasmana domaćim nefinancijskim poduzećima, te kreditna institucija može taj priljev uključiti kao priljev za izračun minimalnoga koeficijenta likvidnosti. Kao što smo rekli, priljev po blagajničkim zapisima može se evidentirati ili o dospijeću ili po ispunjenju uvjeta iz Odluke o upisu blagajničkih zapisa, što se smatra opcijom sličnom dospijeću.

5. Članak 14. stavak 7.

5.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Trenutačno utrživa imovina i tretman imovine

Članak 14.

(7) Vrijednosne papire koje je kreditna institucija preuzela na temelju poslova pružanja usluge provedbe ponude odnosno prodaje dužničkih ili vlasničkih instrumenata uz obvezu otkupa kao neupisani dio njihova izdanja kreditna institucija ne može smatrati trenutačno utrživom imovinom te ih ne može uključivati u očekivane priljeve u razdoblju dospijeća do tjedan dana.

5.b. Komentari u javnoj raspravi

Vrijede li odredbe navedenog članka samo neko određeno vrijeme nakon izdavanja vrijednosnog papira ili sve do dospijeća tog papira? Vrijede li odredbe navedenog članka i za državne obveznice Republike Hrvatske, za koje je moguće dokazati da su likvidne (da njima postoji određeni promet na tržištu)?

5.c. Očitovanje

Mogu se uključiti u priljeve do tjedan dana ako im je dospijeće tjedan dana ili kraće.

6. Članak 25. stavak 2.

6.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 25.

(2) Kreditne institucije dužne su plan oporavka likvidnosti uključiti u plan oporavka iz članka 154. Zakona o kreditnim institucijama, te prvi put dostaviti na način i u rokovima propisanim podzakonskim aktom donesenim na temelju članka 101. stavka 1. točke 8. Zakona o kreditnim institucijama.

6.b. Komentari u javnoj raspravi

Članak 101. stavak 1. točka 8. Zakona o kreditnim institucijama ne postoji. Članak 101. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama ima samo 4 točke. Radi li se o članku 101. stavku 2. točki 8?

6.c. Očitovanje

Da u pravu ste, radi se o članku 101. stavku 2. točki 8.

7. Točka 12. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o upravljanju likvidnosnim rizikom

7.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

12. Stavke u kunama s ugovorenom valutnom klauzulom prema određenoj valuti tretiraju se kao pozicije u kunama.

7.b. Komentari u javnoj raspravi

Predlažemo da se novčani tokovi koji proizlaze iz stavaka vezanih uz valutnu klauzulu u većem postotku prikazuju kao novčani tokovi u stranoj valuti te u manjem iznosu kao novčani tokovi u kunama.

7.c. Očitovanje

Kako se za potrebe Odluke o upravljanju likvidnosnim rizikom prate mogući novčani tokovi u određenom stresnom scenariju, kod stavki vezanih uz valutnu klauzulu budući novčani tok, ako se ostvari, bit će u kunama, pa se stoga i navedene stavke trebaju tretirati kao stavke u kunama.